



Coordinadora
Catalana de Fundacions

Monogràfic: Confiança social en el sector no lucratiu

Observatori de Fundacions



Índex



01. Metodologia i fitxa tècnica

02. Participació en entitats no lucratives

07. A tall de conclusió

03. Comportaments altruistes de la ciutadania

04. Confiança social en institucions i entitats no lucratives

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional

06. Variables sociodemogràfiques

01. Metodologia i fitxa tècnica



L'estudi que presentem a continuació **recull les opinions dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya** en relació amb la confiança en el sector no lucratiu. Els seus resultats són estadísticament representatius de la població resident a Catalunya major de 18 anys.

Les variables que s'analitzen estan relacionades amb els **nivells de participació i confiança amb les entitats no lucratives**, els comportaments altruistes i cívics de la ciutadania catalana, la confiança interpersonal i la projectada a diverses persones i institucions, així com les variables associades a la mesura de la generositat, com ara les donacions de temps, diners i d'ajuda directa a persones desconegudes.

L'estudi inclou, per primera vegada, un bloc de preguntes que mesuren **la notorietat d'imatge del sector fundacional i la filantropia** a Catalunya.

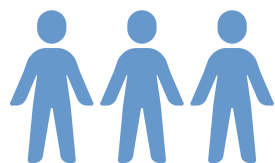
Les 1.008 entrevistes completes que integren la mostra s'han portat a terme sota una metodologia en línia (CAWI) administrades a un panel de més de 20.000 panelistes actius gestionat per l'empresa Netquest. La recollida de dades va començar el 14 de juny i va finalitzar el 20 del mateix mes.

S'han emprat quotes creuades per sexe, edat i hàbitat per garantir la representativitat de la mostra. El marge d'error mostral de l'enquesta, per a un nivell de confiança del 95% i sota la hipòtesi de màxima variança ($p=q=0,5$), és d'un $\pm 3\%$ pel conjunt de la mostra.

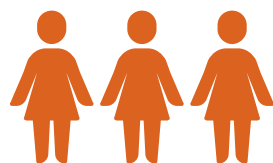
01. Trets de la mostra



Gènere

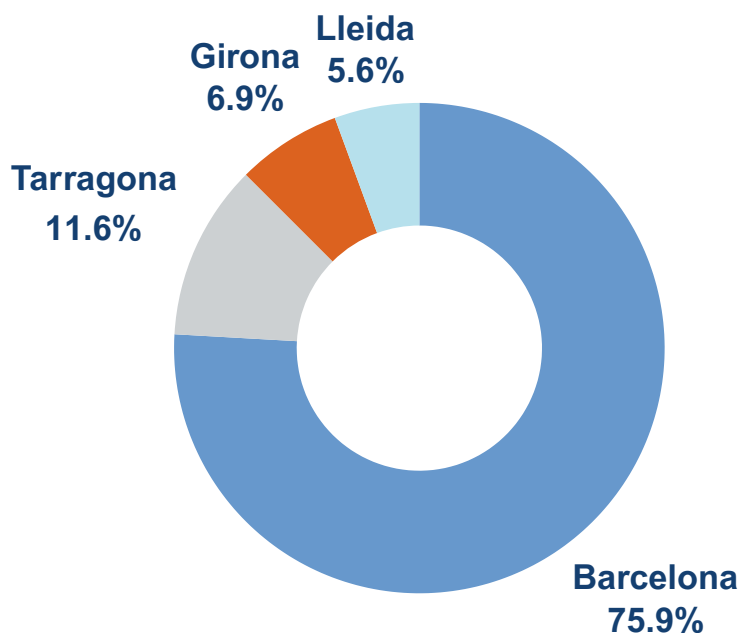
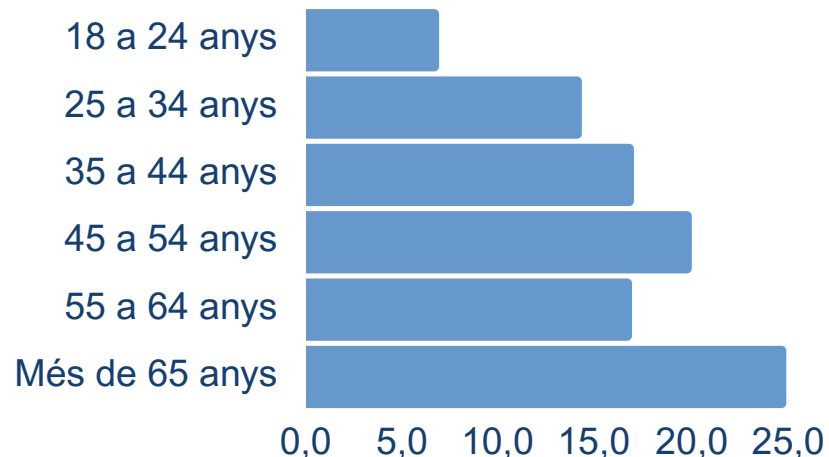


48,2%

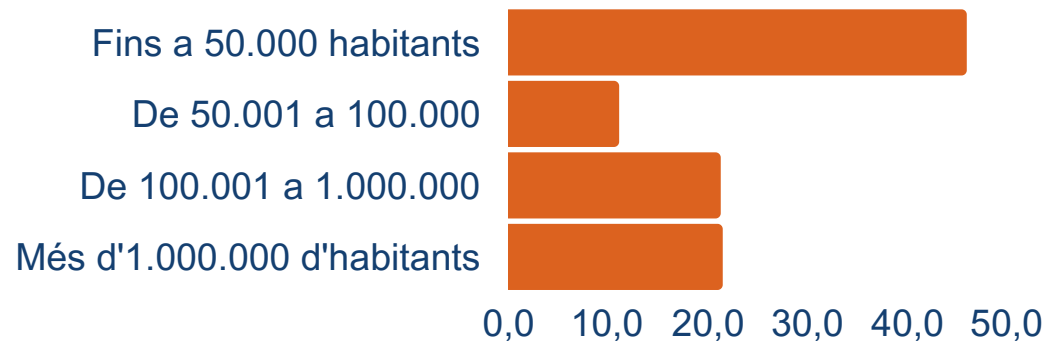


51,8%

Edat



Hàbitat de residència



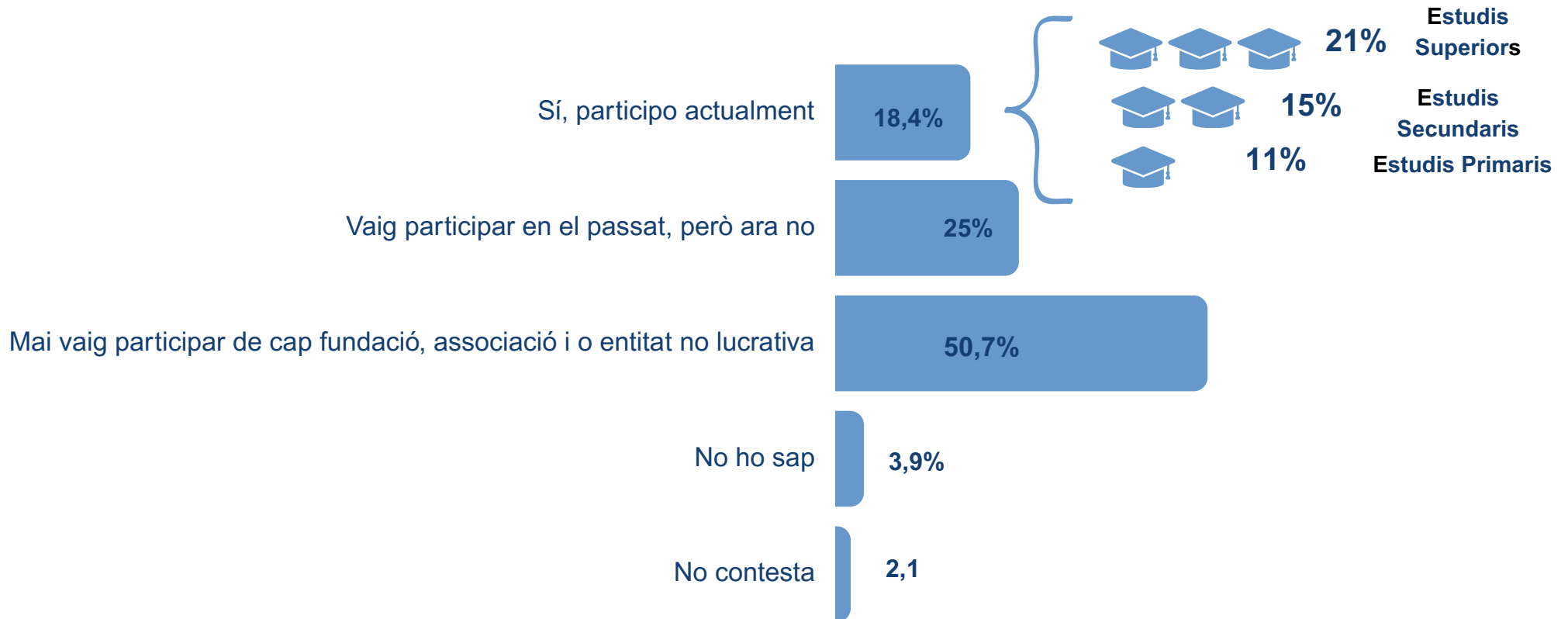


02. Participació en entitats no lucratives

02. Participació en entitats no lucratives



“Enguany, participa vostè (o ha participat en el passat) d’alguna entitat no lucrativa, com, per exemple, associacions i/o fundacions que treballen per a l’interès general, o mai hi ha participat?”

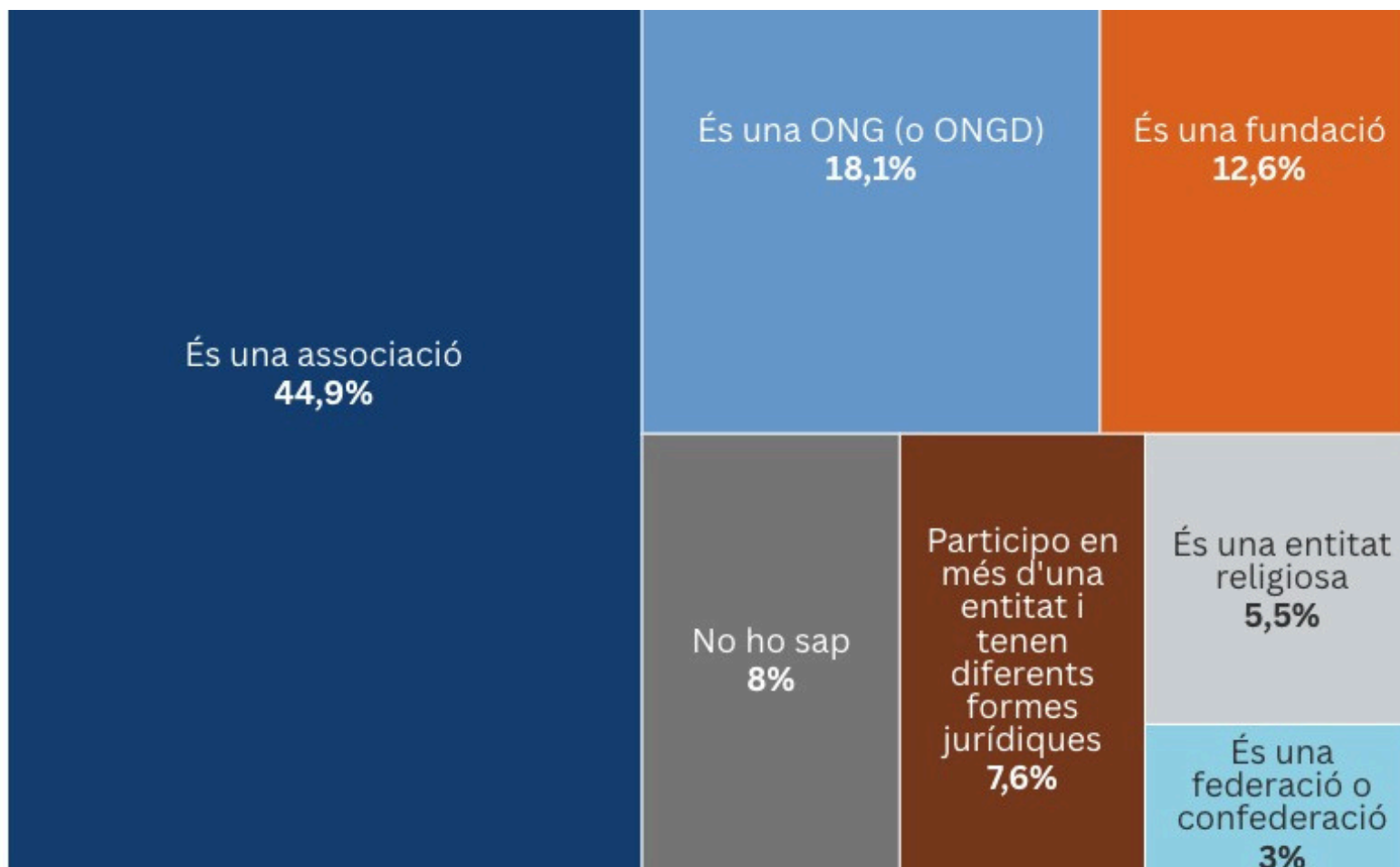


N=1.008 (total mostra)

02. Participació en entitats no lucratives



“Quina forma jurídica té l’entitat no lucrativa en la qual vostè participa o ha participat?”

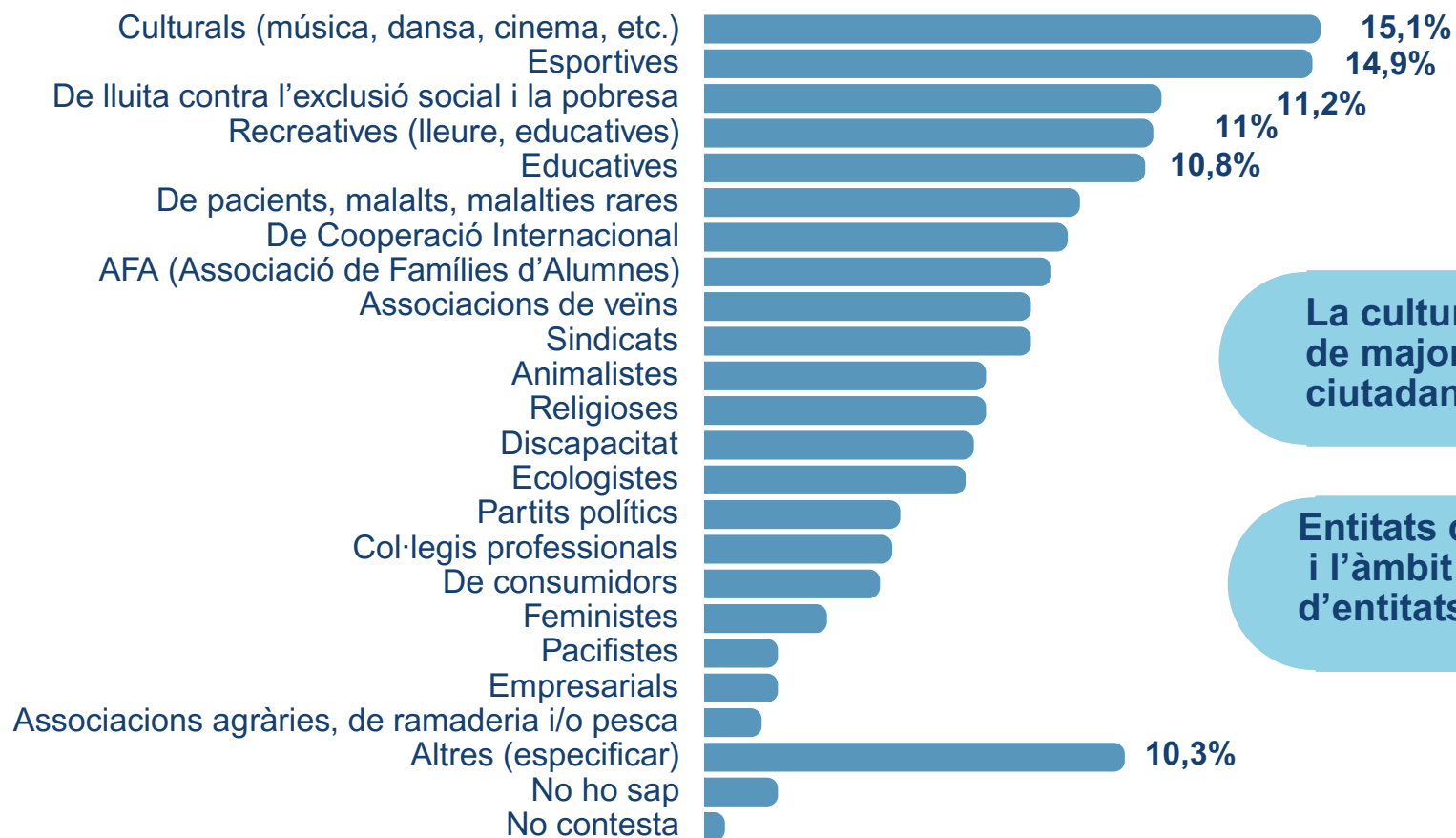


N=437 (Participa o ha participat)

02. Participació en entitats no lucratives



“A quins tipus d’associació o fundació participa o ha participat?”



La cultura i l'esport, els àmbits de major participació de la ciutadania catalana.

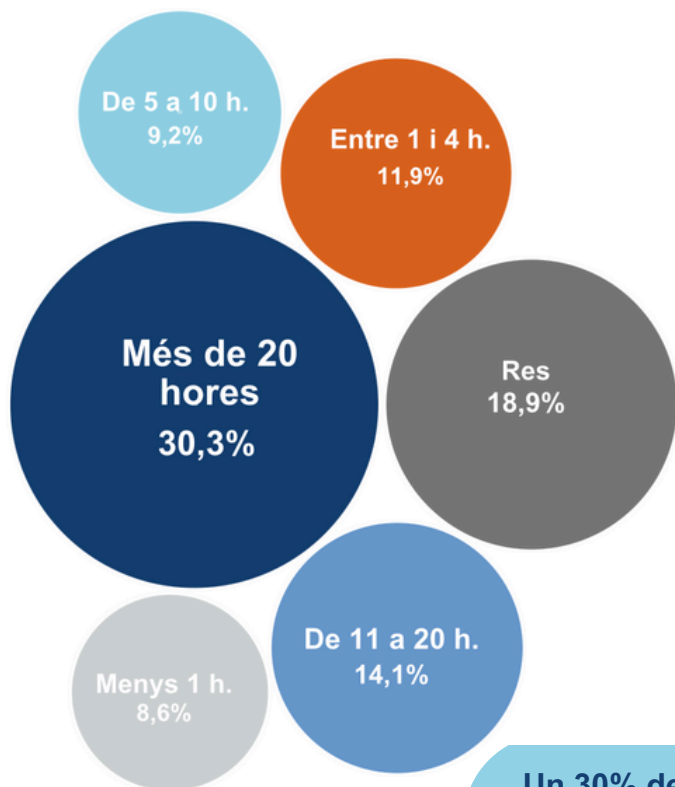
Entitats de lluita contra la pobresa i l'àmbit educatiu, un segon grup d'entitats més participades.

N=437 (Participa o ha participat). Resposta múltiple.

02. Participació en entitats no lucratives



“Durant els últims tres mesos, quant de temps ha dedicat, aproximadament, en total, a la seva participació en aquestes entitats no lucratives?”



La participació de les **dones** duplica la dels homes en la franja de menys d'una hora trimestral. En canvi, la participació dels **homes** és gairebé 8 punts superior a la de les dones en la franja de més de 20 hores.

Un 30% de les persones que participen en entitats no lucratives ha dedicat més de 20 hores durant l'últim trimestre.

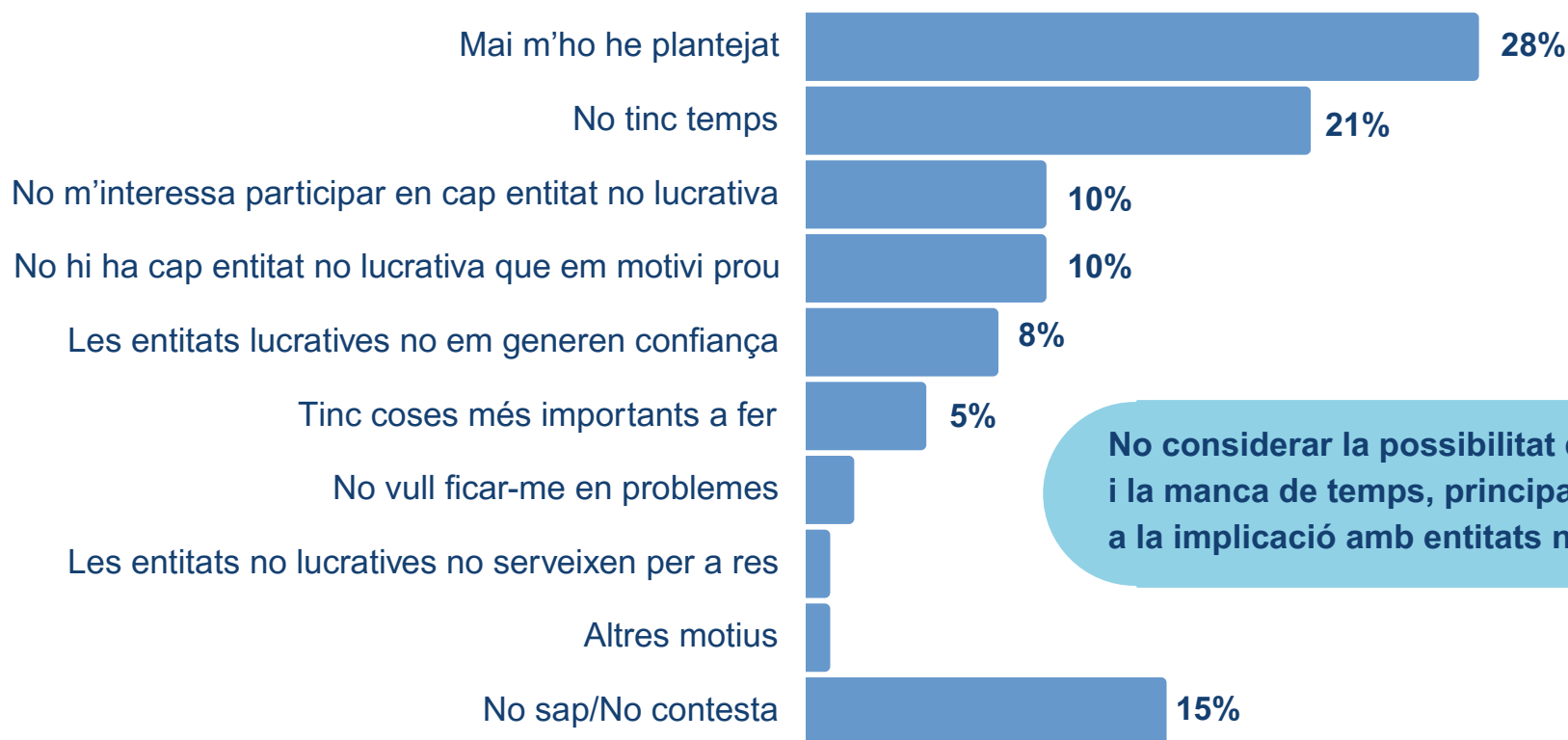
	% Homes	% Dones
Res o pràcticament res	17,6	20,4
Menys d'una hora	5,5	10,8
Entre 1 i 4 hores	14,3	9,7
De 5 a 10 hores	9,9	8,6
De 11 a 20 hores	12,1	16,1
Més de 20 hores	34,1	26,9

N=187 (Participa actualment). Resposta simple.

02. Participació en entitats no lucratives



“Entre els següents motius, assenyali en el seu cas, el principal motiu pel qual mai ha participat en cap tipus d’associació, fundació o entitat no lucrativa)?”



N= 571 (Mai ha participat). Resposta simple.



03. Comportaments altruistes de la ciutadania

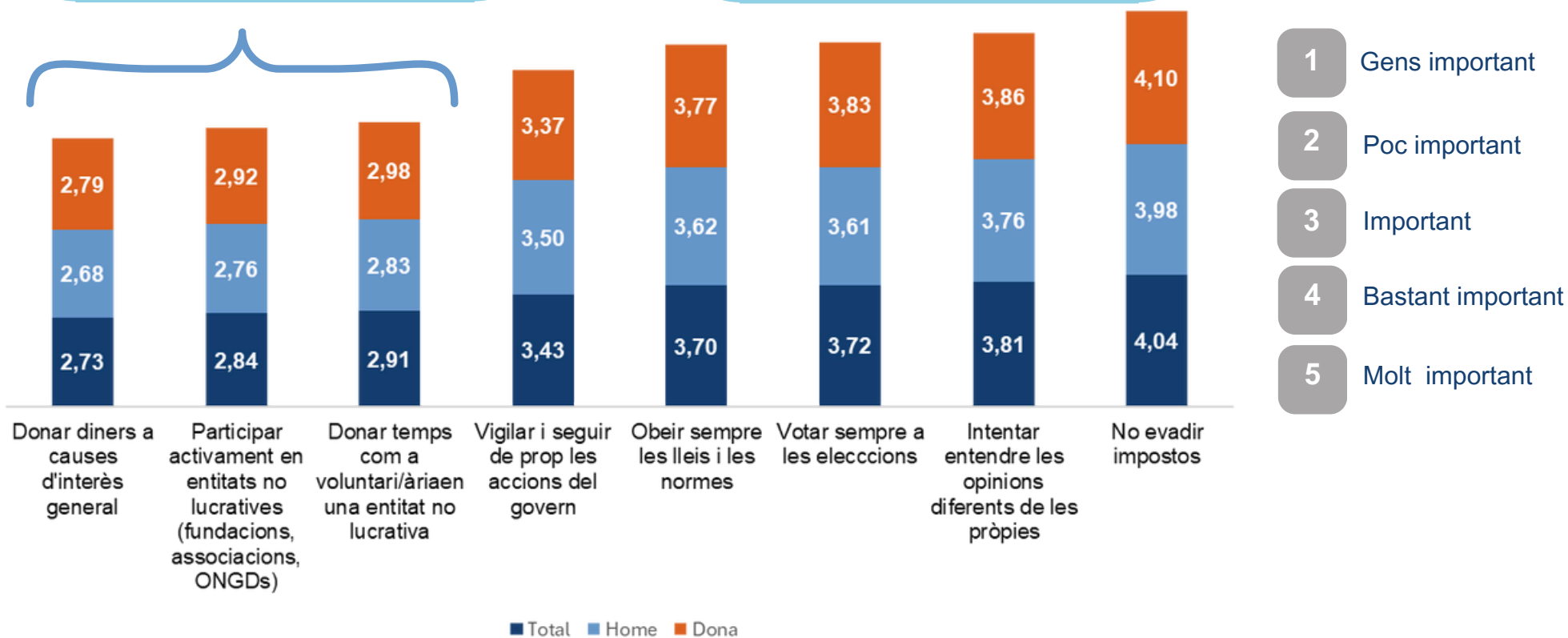
03. Comportaments altruistes de la ciutadania



“La gent té opinions diferents sobre el que és ser un “bon ciutadà”. Dels següents aspectes, fins a quin punt considera que són gens, poc, bastant o molt importants?”

Els **comportaments altruistes** són considerats com a **poc importants** de cara a ser un bon ciutadà.

Les **dones** donen **més importància** que els homes als comportaments altruistes com a tret de ciutadania.



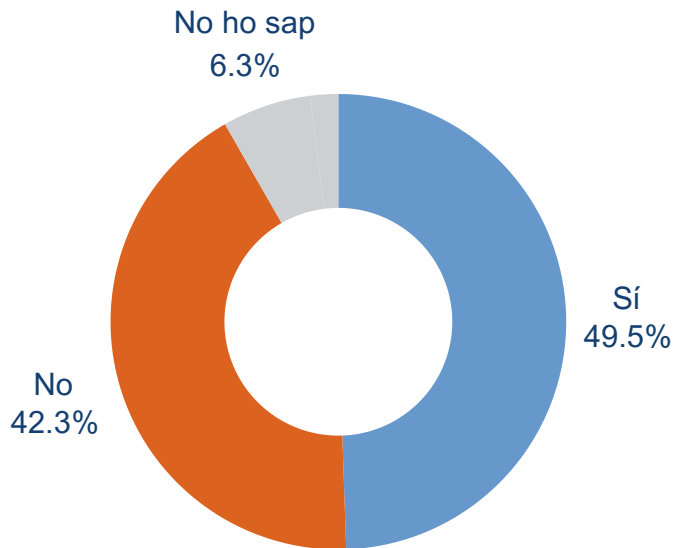
N= 1.008 Mitjanes de mencions

03. Comportaments altruistes de la ciutadania

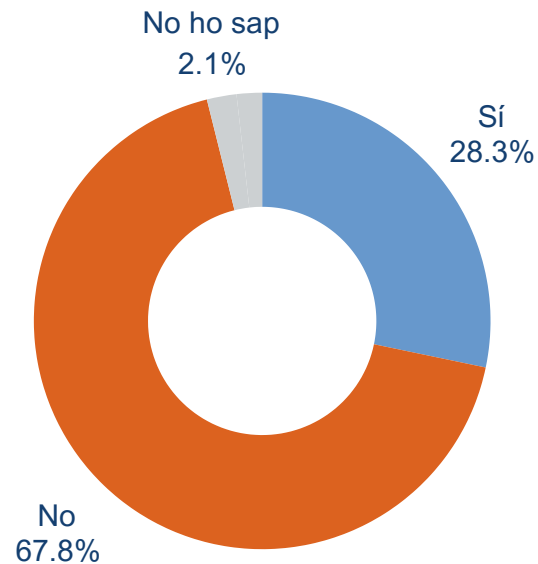


“Indiqui si, durant l’últim mes, ha realitzat alguna de les següents accions:”

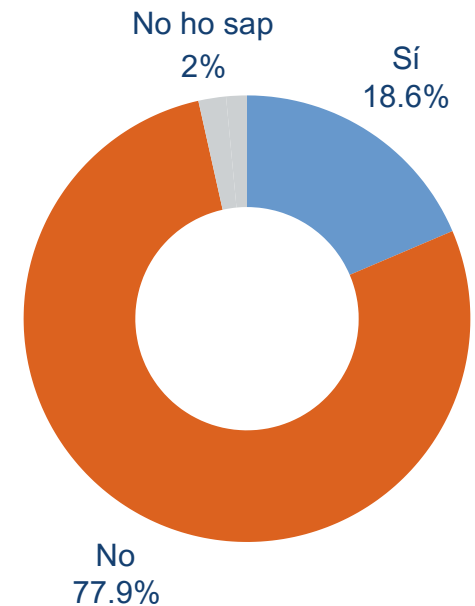
Ajudar alguna persona desconeguda



Donar diners per alguna causa d’interès general



Participar com a voluntari/ària en alguna entitat no lucrativa



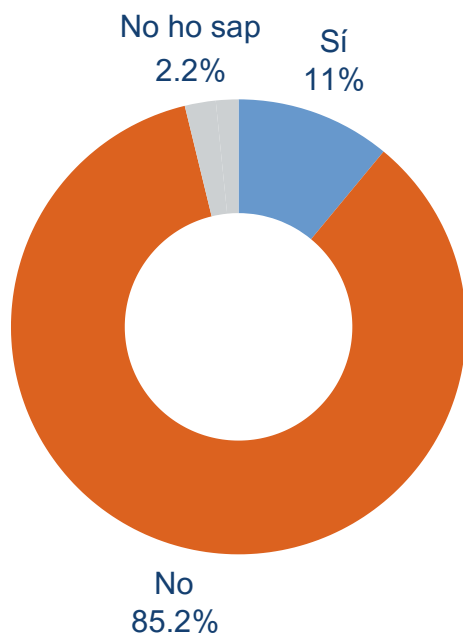
N= 1.008. Resposta simple

03. Comportaments altruistes de la ciutadania

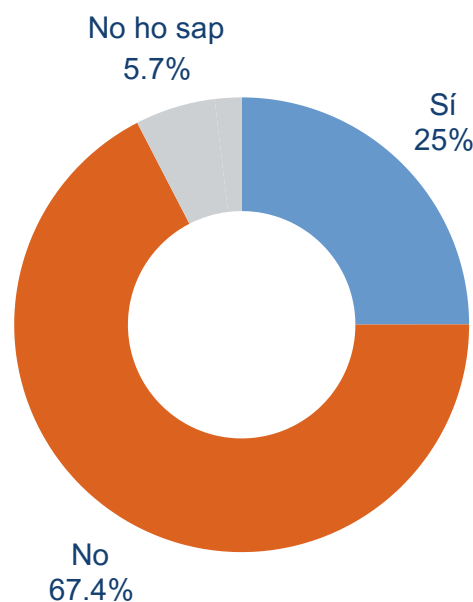


“Indiqui si, durant l’últim mes, ha realitzat alguna de les següents accions:”

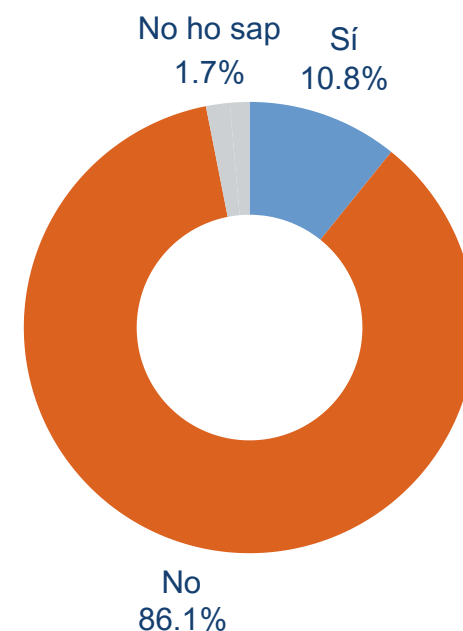
Portar/mostrar insígnies, adhesius d’una campanya



Comprar certs productes deliberadament per motius polítics, ètics o mediambientals



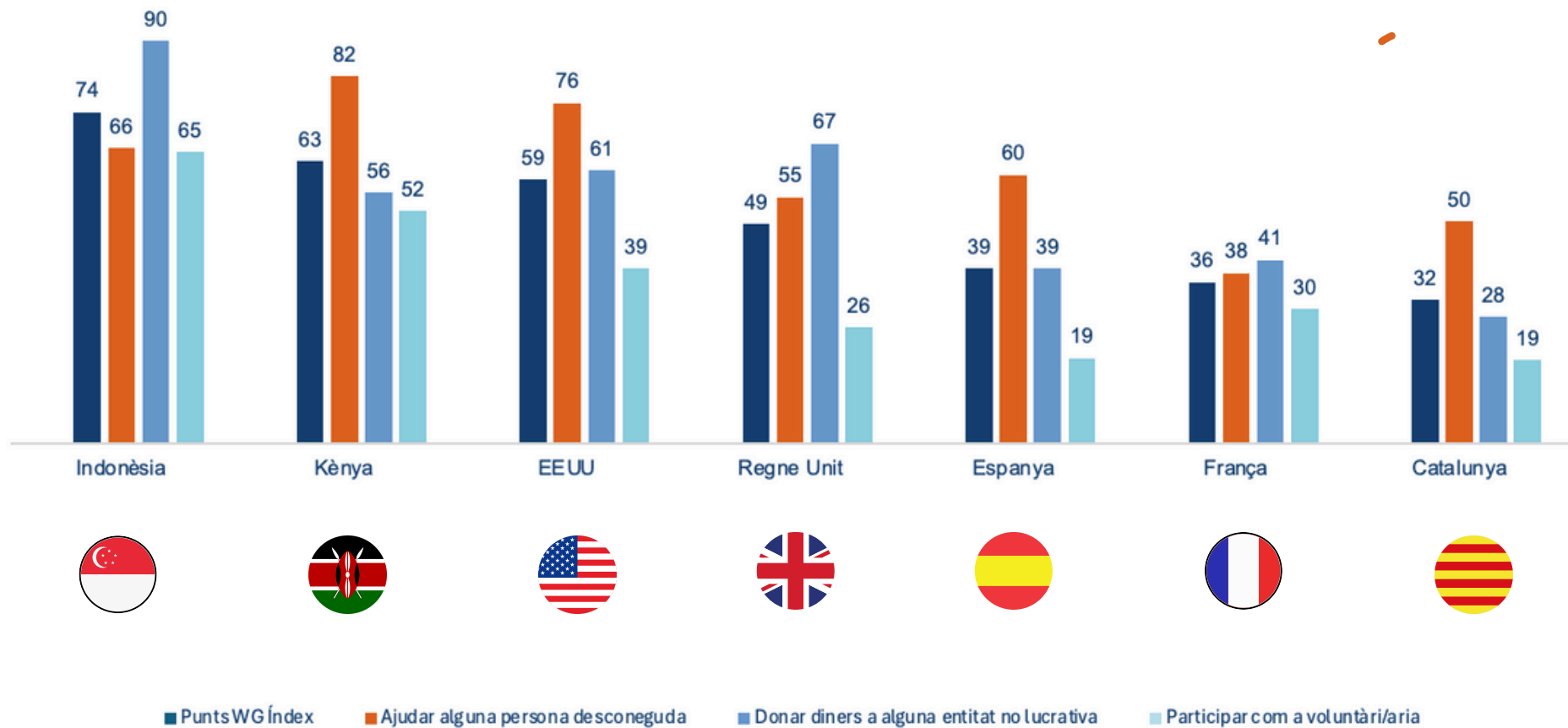
Participar en manifestacions autoritzades



N= 1.008. Resposta simple

03. Comportaments altruistes de la ciutadania

Índex altruisme dels països (World Giving Index 2024)



Valors expressats en % de població adulta.

Font: elaboració pròpia a partir de <https://www.cafonline.org/insights/research/world-giving-index>

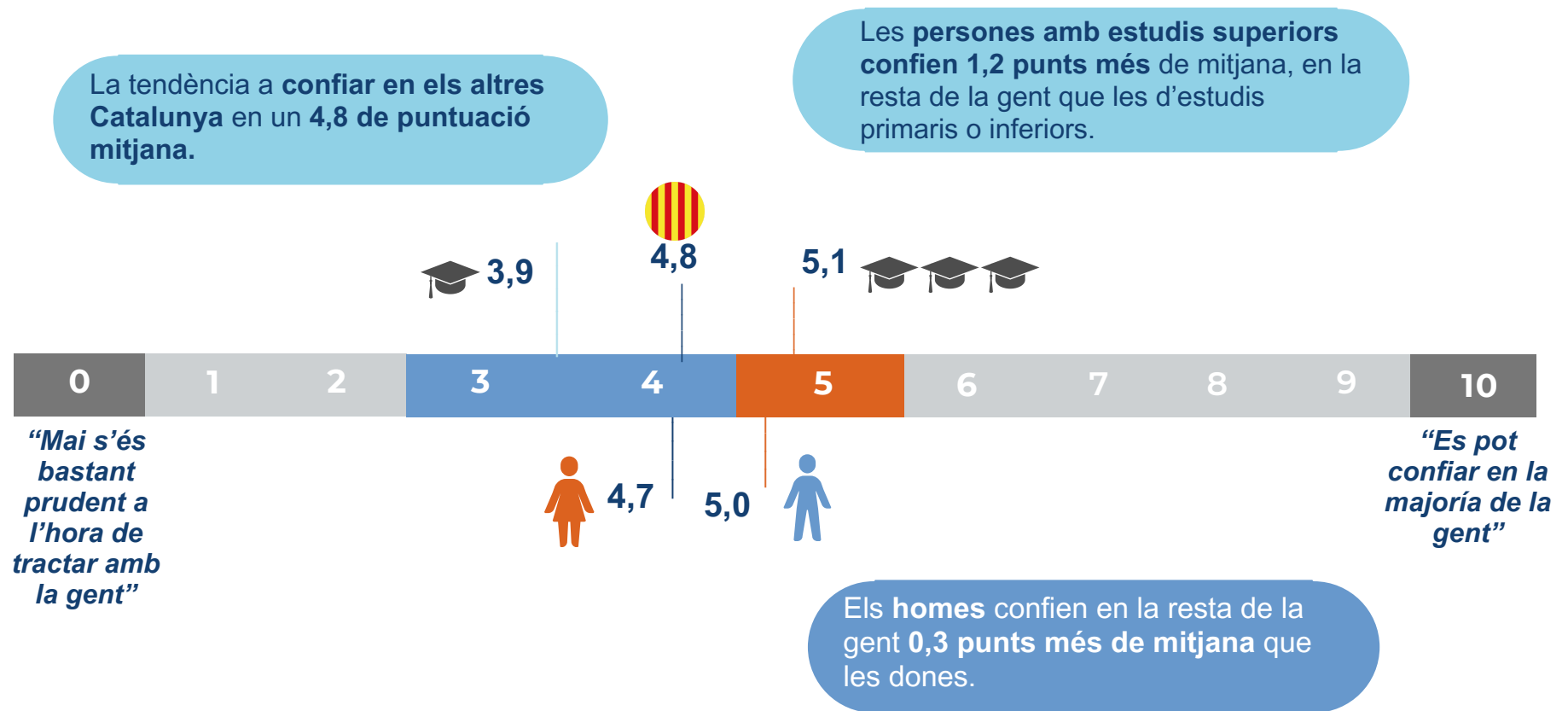


04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives



04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives

“Diria vostè que, en general, es pot confiar en la majoria de la gent o que mai s’és bastant prudent a l’hora de tractar amb la gent? Situi’s en la següent escala on 0 significa “mai s’és bastant prudent” i 10 significa “es pot confiar en la majoria de la gent”.

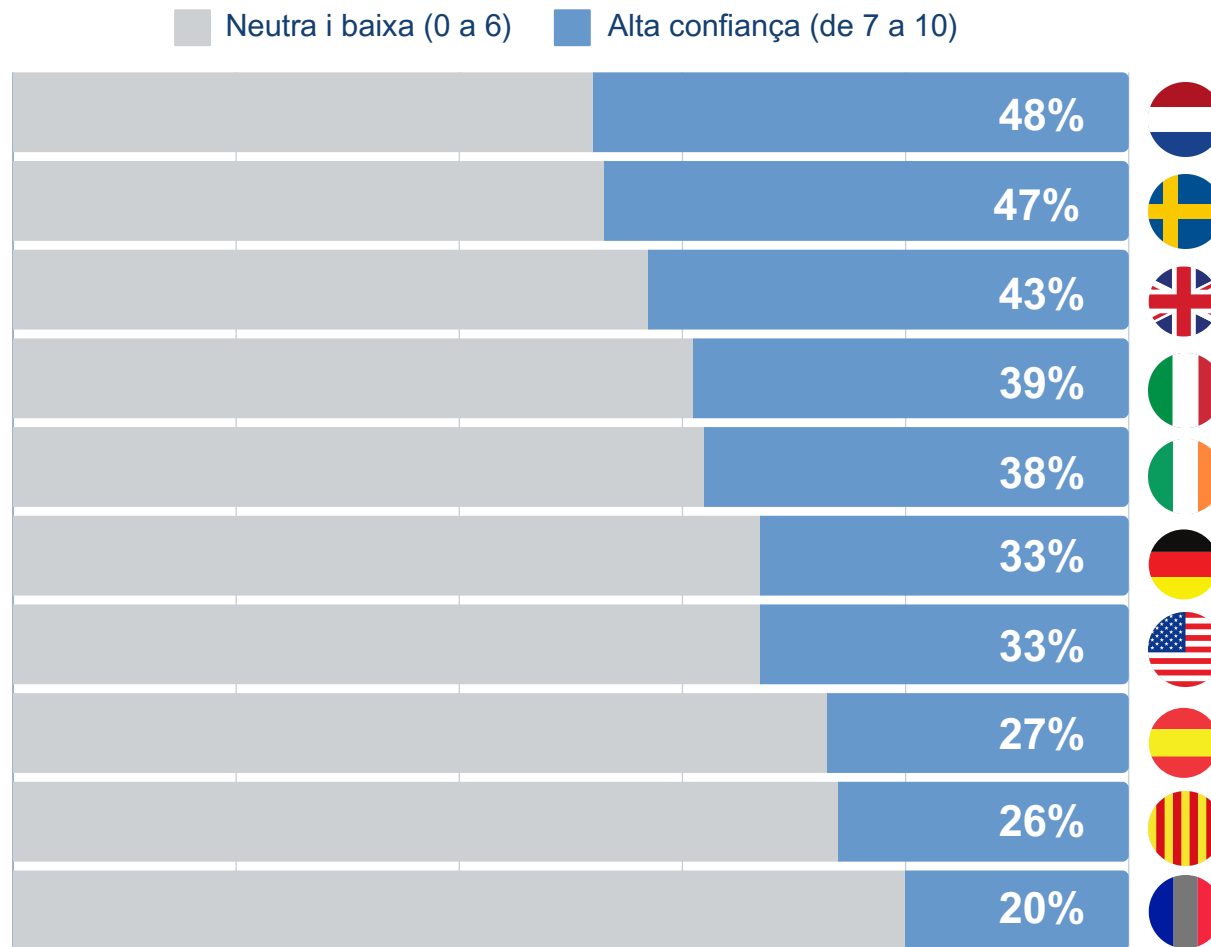


N= 1.008/ Valoracions mitjanes



04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives

Confiança interpersonal a la resta de països / Enquesta Global Advisor 2022 (Ipsos)



França, Catalunya i Espanya, entre els països de la UE amb menys propensió a confiar en els altres.

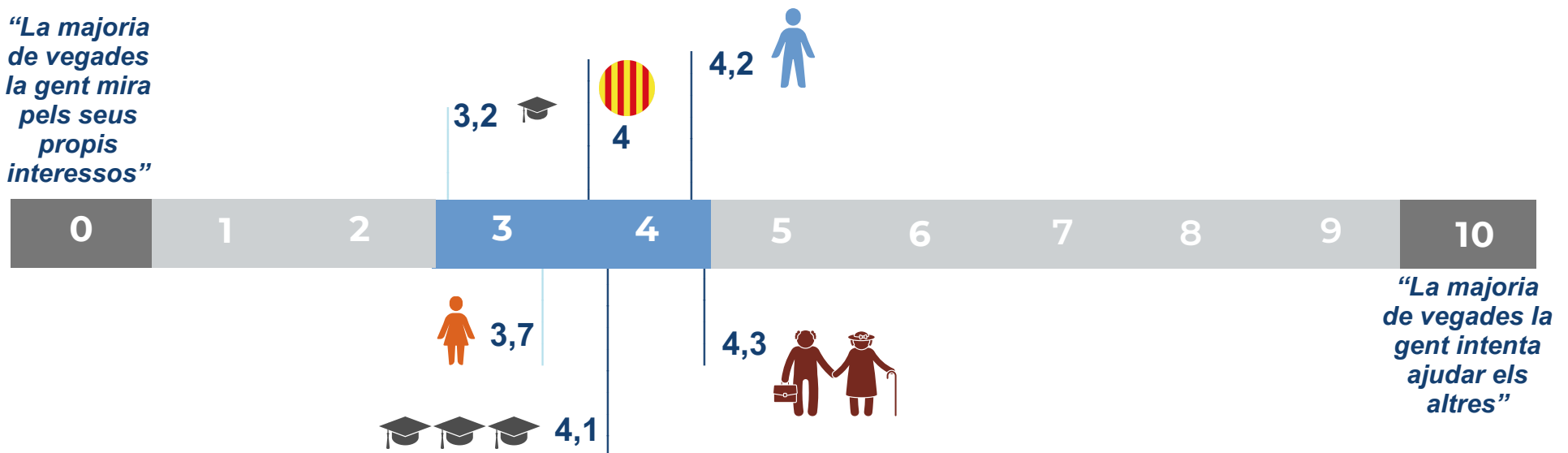
Valors expressats en % de població adulta.

Font: elaboració pròpia a partir de [Ipsos Global Advisor \(2022:s/p\)](#).

04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives

“Diria vostè que, en general, la majoria de la gent intenta ajudar les persones o que només mira pels seus propis interessos? Situi's en la següent escala, on 0 significa “la majoria de vegades la gent mira pels seus propis interessos” i 10 significa “la majoria de vegades la gent intenta ajudar els altres”

“La majoria de vegades la gent mira pels seus propis interessos”



“La majoria de vegades la gent intenta ajudar els altres”

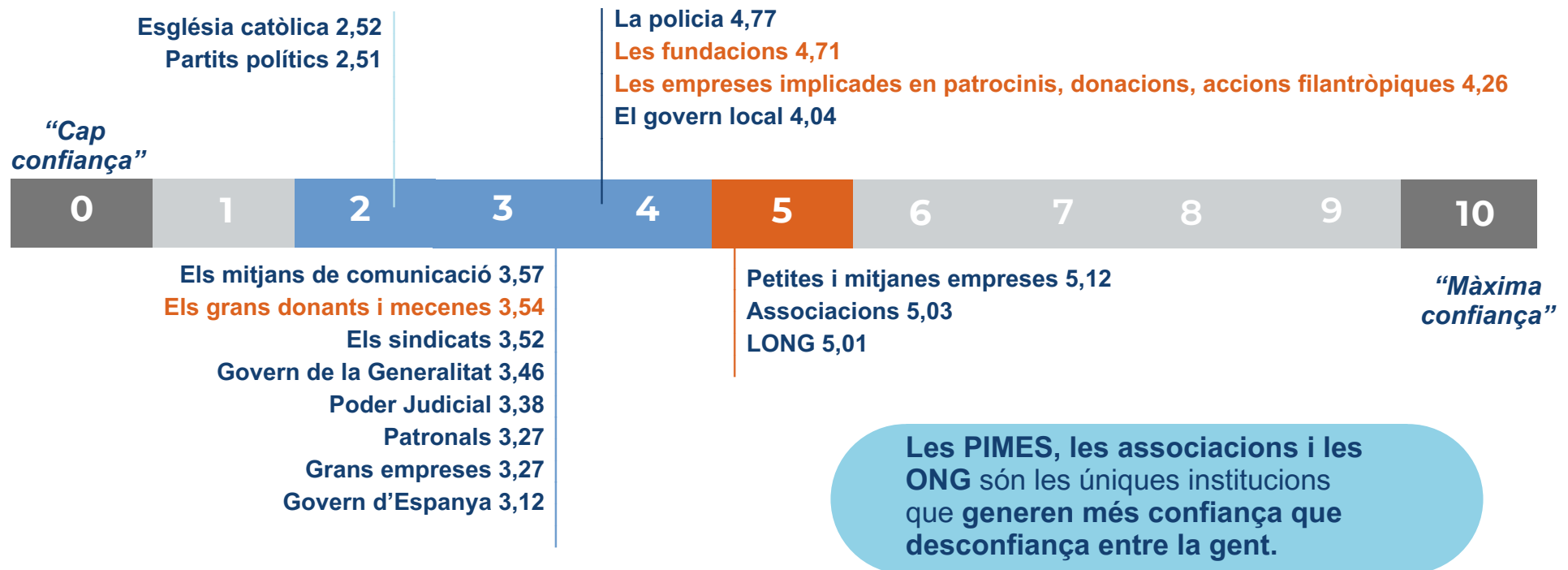
Les dones i les persones amb estudis primaris o inferiors són les que més tendeixen a pensar que la gent mira principalment pels seus interessos.

Les persones majors de 65 anys, les que més s'inclinen a pensar que la gent és principalment altruista.



04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives

“En una escala de 0 a 10, on 0 vol dir ‘cap confiança’ i 10 vol dir ‘màxima confiança’, en quina mesura confia vostè en les següents organitzacions i persones per actuar per l'interès general de la societat?”

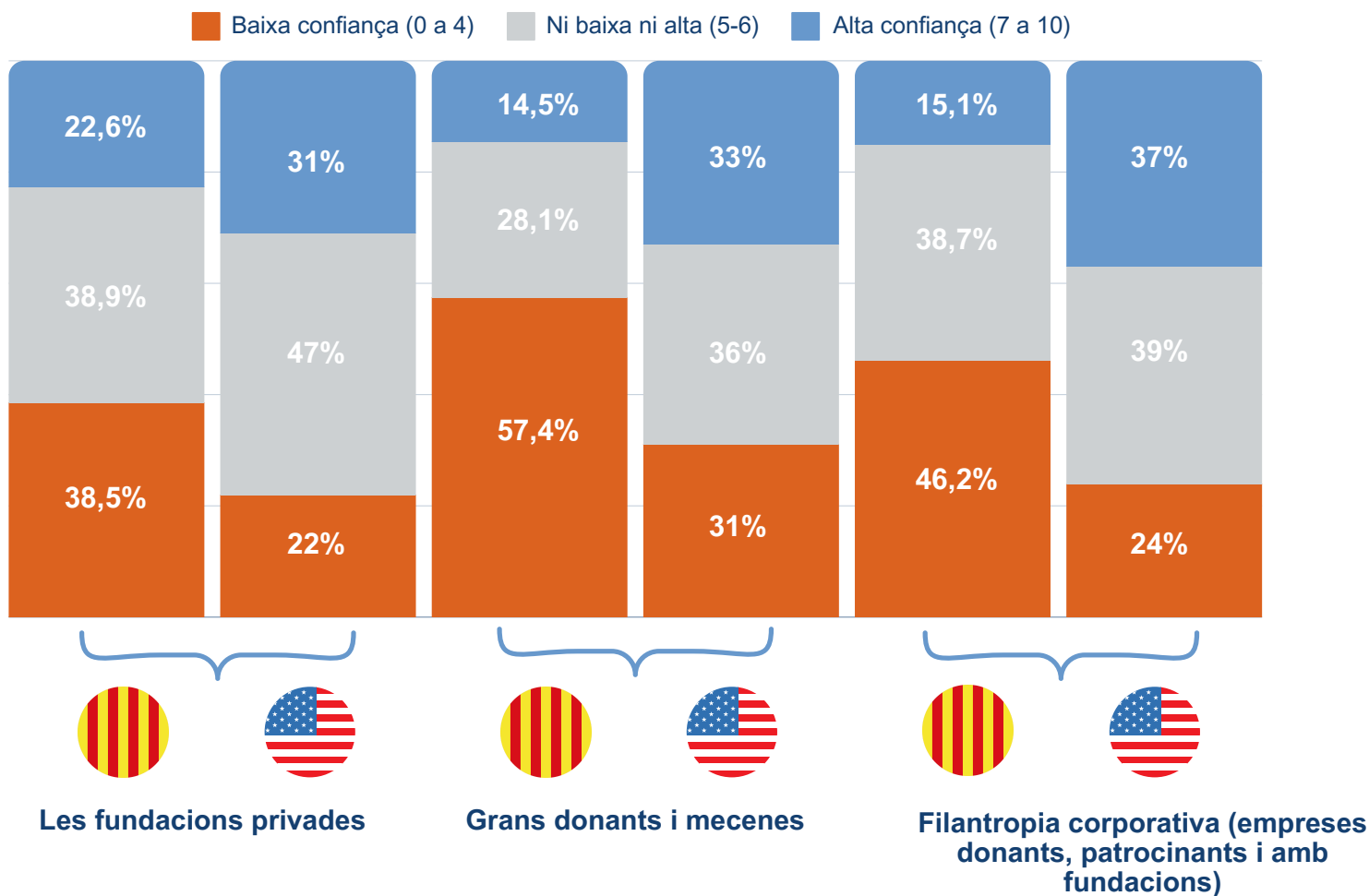


N= 1008/ Valoracions mitjanes

04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives



Confiança en la filantropia / Comparança amb Trust in Civil Society (EEUU)



Font: elaboració pròpia a partir de The Independent Sector, Trust in Civil Society (2023:12)

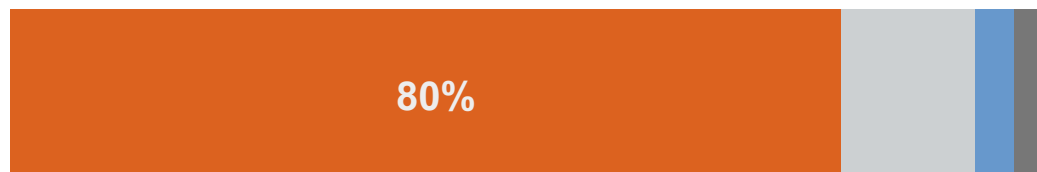
04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives



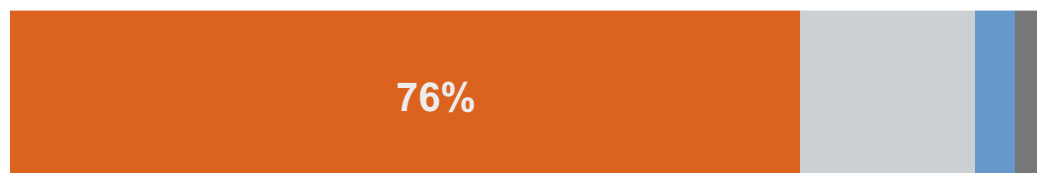
“Digui si us plau en quina mesura està vostè molt, bastant, poc o gens d’acord amb la següents afirmacions”

Bastant i molt d’acord **Ni d’acord ni en desacord** **Gens i poc d’acord**
No sap/No contesta

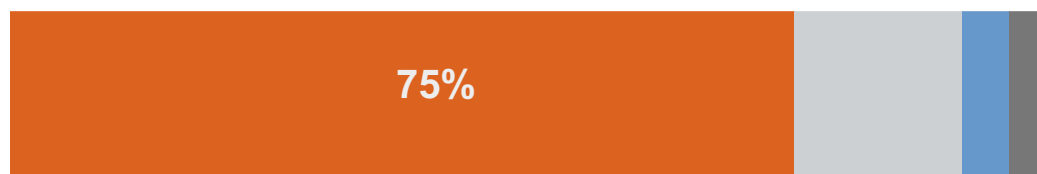
“Vull conèixer i tenir molta informació sobre l’ENL abans de donar-li el meu suport”



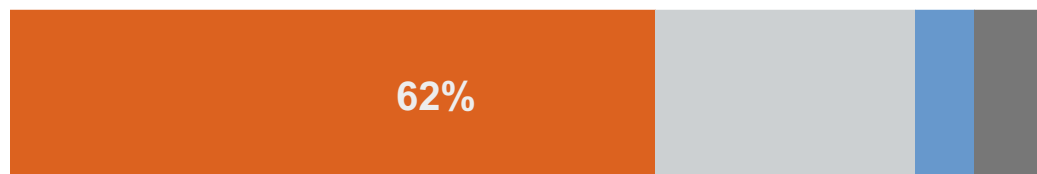
“Les ENL haurien de guanyar-se la meva confiança abans que els hi doni el meu suport”



“Necessito veure proves de l’impacte social (efectes positius) d’una ENL abans de donar-li el meu suport o continuar col·laborant amb ella”



“El sector no lucratiu a Catalunya necessita fer més coses per garantir una societat més lliure i equitativa”



8 de cada 10 persones esperen tenir informació i confiança sobre una ENL abans de donar-li suport. I **7 de cada 10 volen** tenir proves del seu impacte social com a requisit per col·laborar amb ella.

N= 1.008. Resposta simple

04. Confiança social en persones, institucions i entitats no lucratives

Coneixement, informació i impacte social de les ENL - Comparança (TCS, EEUU)



Grau d'acord amb les seqüents afirmacions

“Vull conèixer i tenir molta informació sobre l'ENL abans de donar-li el meu suport”

“Les ENL haurien de guanyar-se la meva confiança abans que els hi doni el meu suport”

“Necessito veure proves de l'impacte social (efectes positius) d'una ENL abans de donar-li el meu suport o continuar col·laborant amb ella”



Les expectatives de la ciutadania sobre l'impacte social de les entitats no lucratives **és alta**, tant als Estats Units com a Catalunya. Entre **8 i 7 de cada 10 persones** necessiten tenir informació i proves de l'impacte a canvi de donar suport i confiança a l'entitat.

Font: elaboració pròpia a partir de *The Independent Sector, Trust in Civil Society (2023:15)*

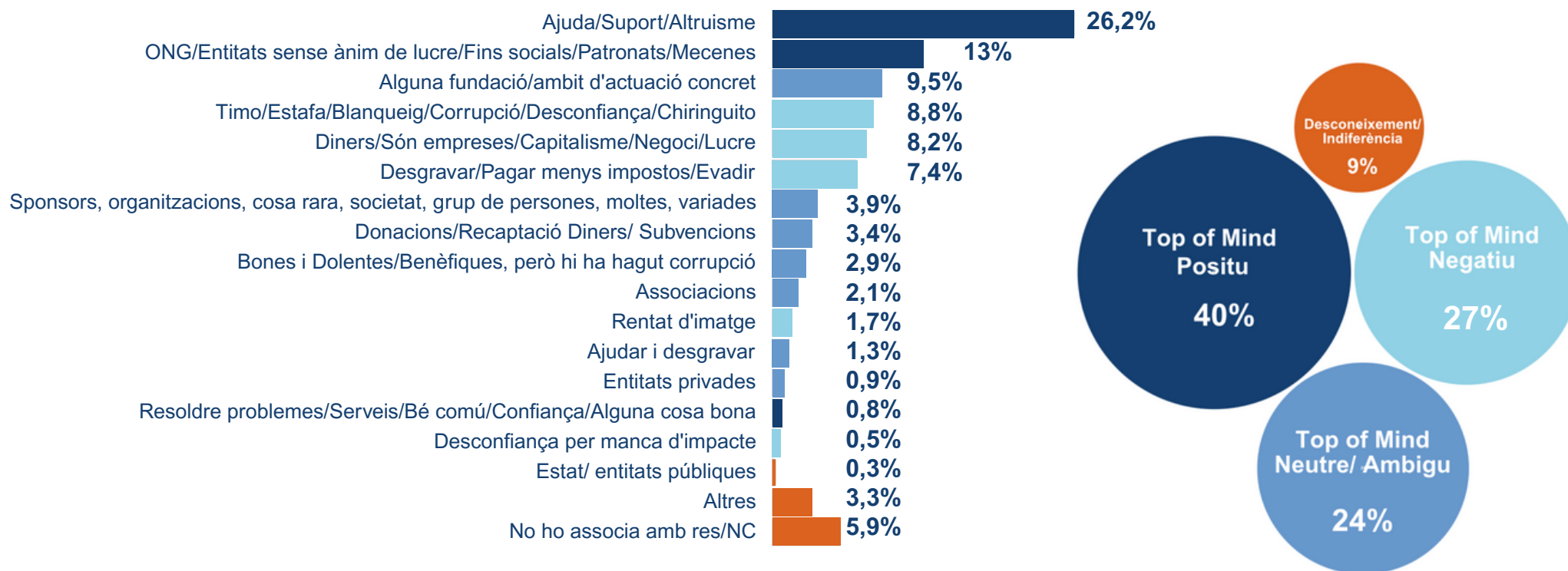


05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“Sense pensar-hi molt, podria dir-me què és el primer que li ve al cap en sentir la paraula “fundacions”?”

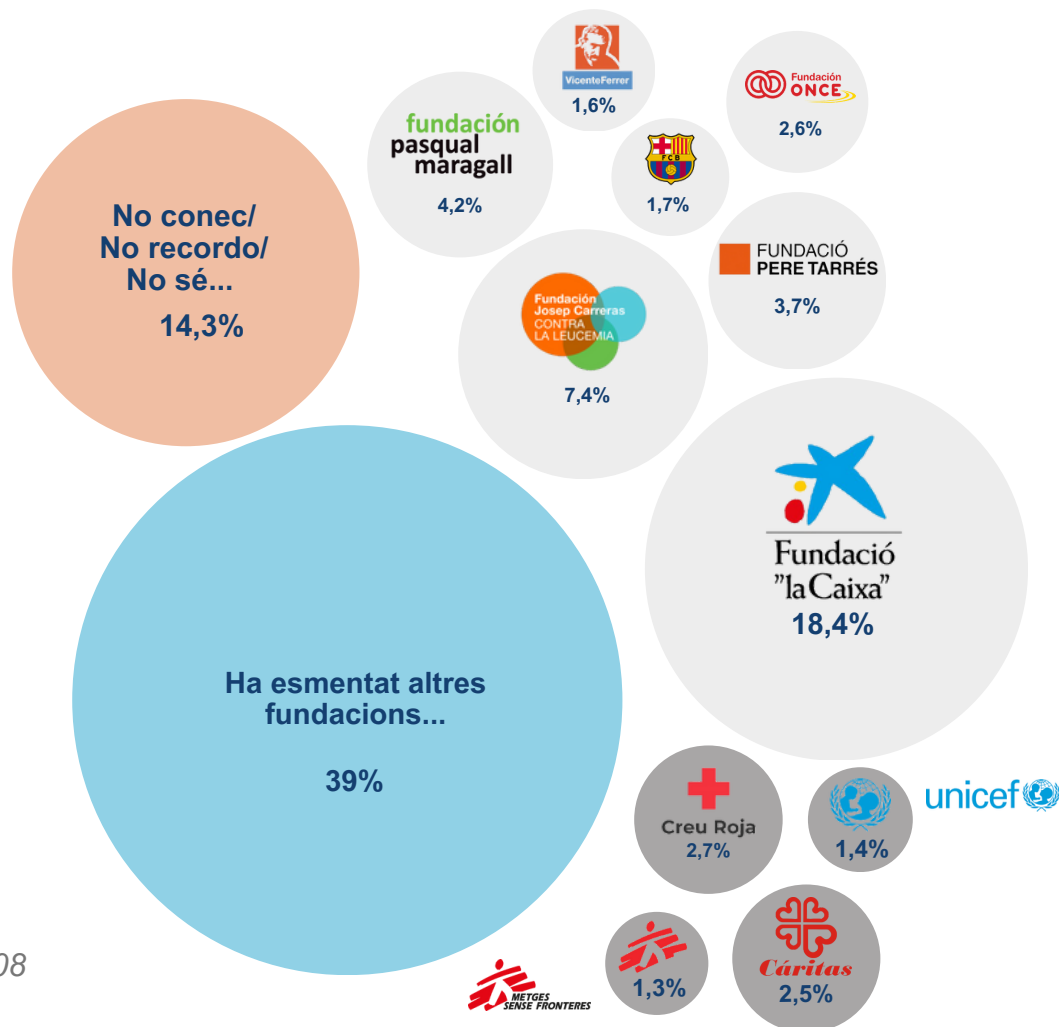


N= 1.008. Respostes espontànies i codificades posteriorment.

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“Sense pensar-hi massa, podria dir-me el nom d'alguna fundació que conegui, tot i que només conegui o li soni el nom?”



Molta dispersió en la notorietat de les fundacions. Un 39% dels ciutadans pensen en fundacions que no acumulen més d'un 1% de les mencions.

Un 14,3 % de la ciutadania no recorda o no es capaç d'esmentar cap fundació.

Un 8% atribueix una forma jurídica fundacional a una altre tipus d'entitat no lucrativa.

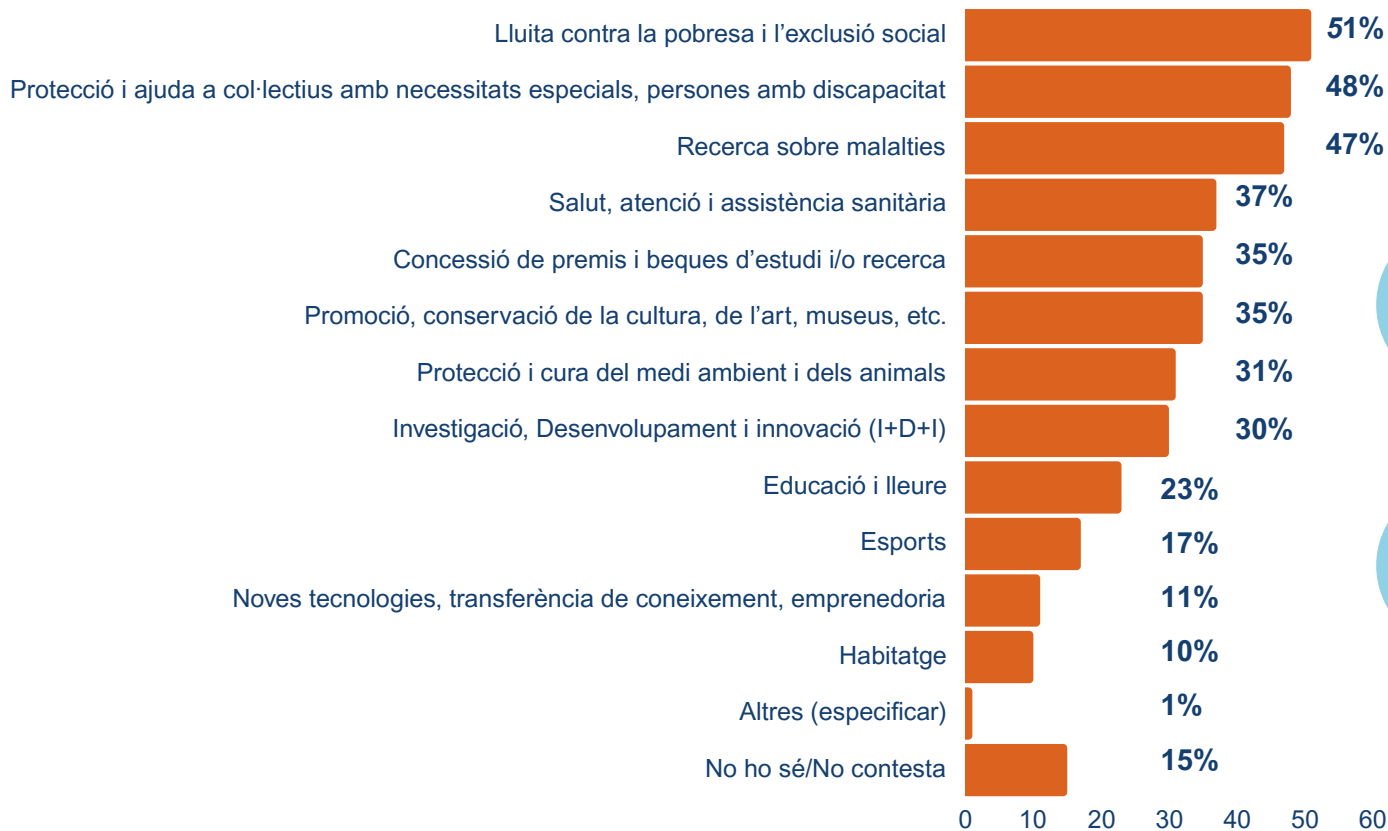
N= 1.008



05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“En la seva opinió, quins són els principals àmbits d’actuació on treballen es fundacions?”



El sector fundacional és percebut principalment com a actor que treballa per a la inclusió social i en la recerca sobre malalties.

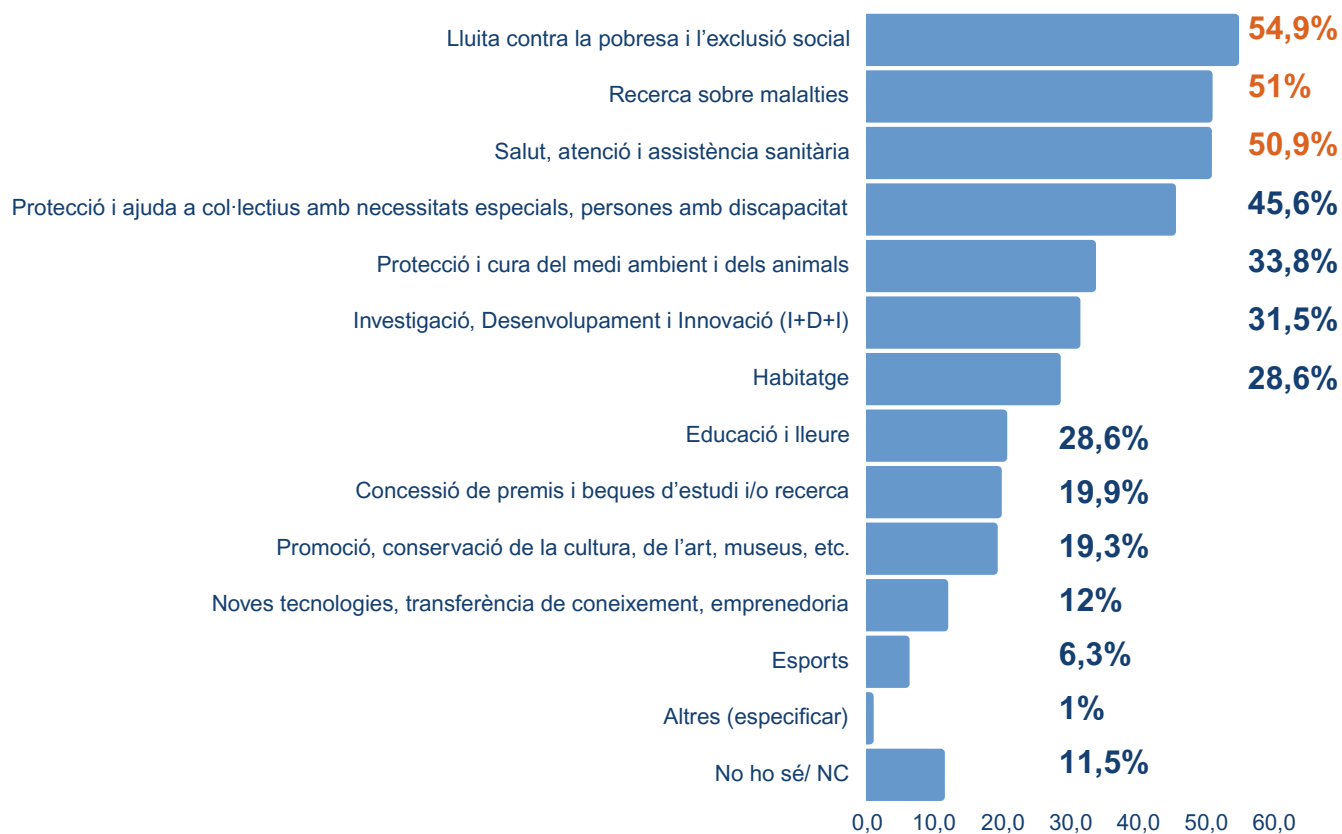
Els serveis d'assistència sanitària, l'educació i la cultura són també àmbits pels quals és reconeix la tasca de les fundacions.

N= 1.008/ Resultats expresats en %. Resposta múltiple

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“En la seva opinió, en quins àmbits les fundacions haurien de prioritzar més les seves actuacions?”

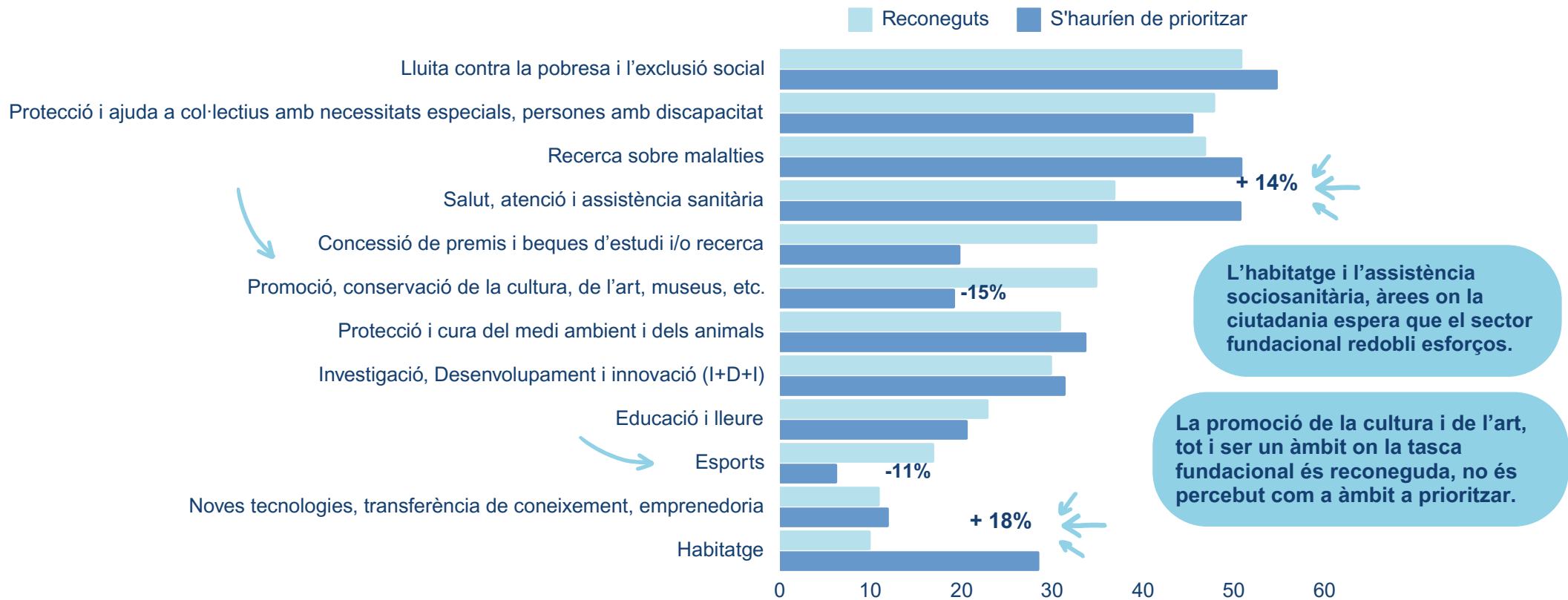


La lluita contra la pobresa, la recerca sobre malalties i l'assistència sanitària són els àmbits on més de 5 de cada 10 ciutadans pensen que les fundacions haurien de redoblar esforços.

N= 1.008/ Resultats expresats en %. Resposta múltiple

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional

Àmbits d'actuació reconeguts vs. àmbits a prioritzar



L'habitatge i l'assistència socio sanitària, àrees on la ciutadania espera que el sector fundacional redobli esforços.

La promoció de la cultura i de l'art, tot i ser un àmbit on la tasca fundacional és reconeguda, no és percebuda com a àmbit a prioritzar.

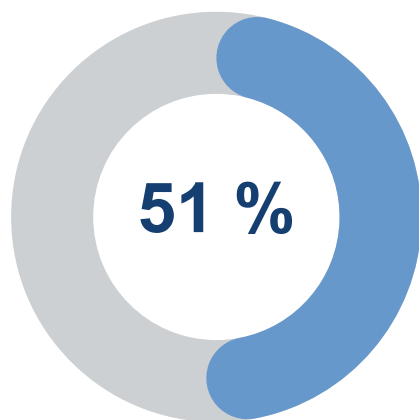
N= 1.008/ Resultats expresats en %. Resposta múltiple

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional

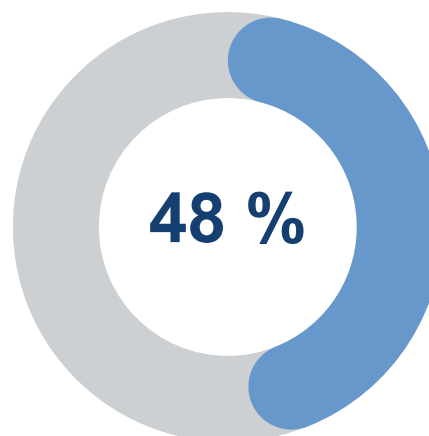


“Digui, si us plau, en quina mesura està vostè molt, bastant, poc o gens d’acord amb les següents afirmacions relacionades amb les fundacions a Catalunya”

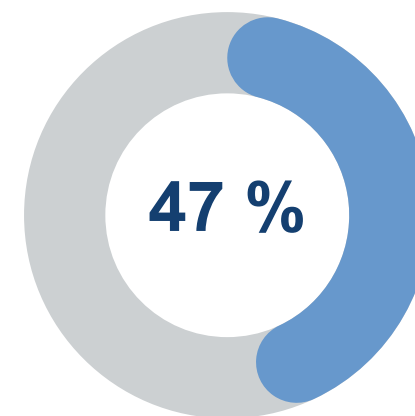
“Les fundacions poden atendre diverses situacions socials (de necessitats, innovació, etc.) més àgilment que les administracions públiques”



“Les fundacions contribueixen al progrés de la societat”



“Les fundacions representen una part molt important de la iniciativa i el compromís de la societat civil amb el país.”



La majoria de la ciutadania (51%) considera que les fundacions són més àgils que les administracions públiques a l'hora d'atendre necessitats socials. Aquest consens cau lleugerament fins al 48% i 47% quan es pregunta per la contribució de les fundacions al progrés i pel compromís de la societat civil.

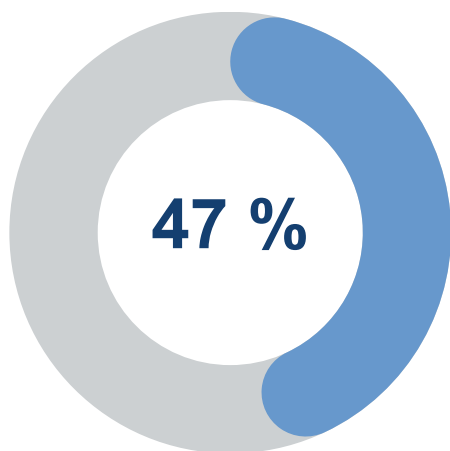
N= 1.008. Molt i bastant d'acord.

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional

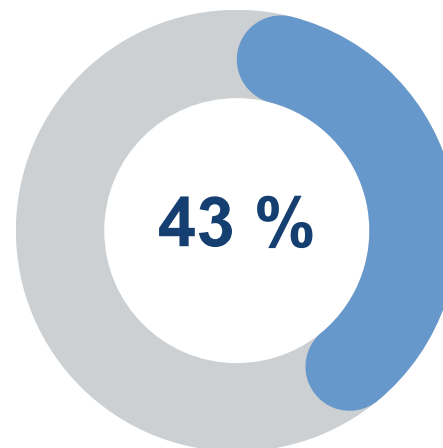


“Digui, si us plau, en quina mesura està vostè molt, bastant, poc o gens d’acord amb la següents afirmacions relacionades amb les fundacions a Catalunya”

“Les fundacions serveixen per pagar menys impostos”



“Les fundacions són un bon instrument per a la defensa de l’interès general”



N= 1.008. Molt i bastant d’acord. Resultats expresats en %.

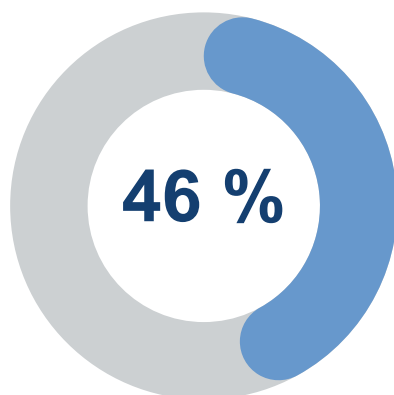
Quan es presenten les afirmacions de manera aïllada i sense establir prioritats, sembla que la proporció que considera les fundacions són un instrument d’elusió fiscal és superior a la que pensa que són un instrument per a la defensa de l’interès general.

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional

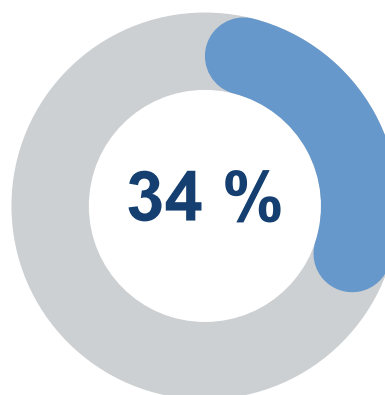


“Digui, si us plau, en quina mesura està vostè molt, bastant, poc o gens d’acord amb les següents afirmacions relacionades amb les fundacions a Catalunya”

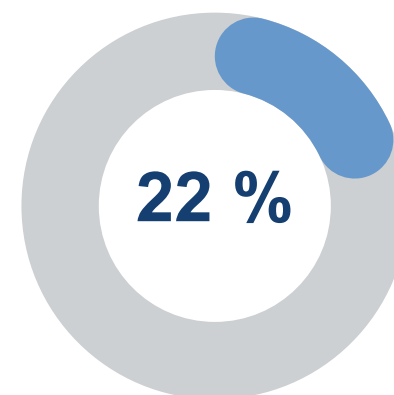
“Les fundacions fan una tasca social de la qual ens beneficiem tots”



“Les fundacions són vehicles de participació ciutadana que milloren la salut democràtica”



“Les fundacions es creen per cometre actes de corrupció”



Si bé gairebé 5 de cada 10 ciutadans estan d’acord en que tothom es beneficia de la tasca que fan les fundacions, només tres de cada deu ciutadans consideren el teixit fundacional un espai de participació i millora de la democràcia. Tan sols 2 de cada 10 creuen que les fundacions han estat creades per cometre actes de corrupció.

N= 1.008. Molt i bastant d’acord. Resultats expresats en %.

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“Quin diria vostè que és el principal motiu pel qual es decideix crear una fundació?”

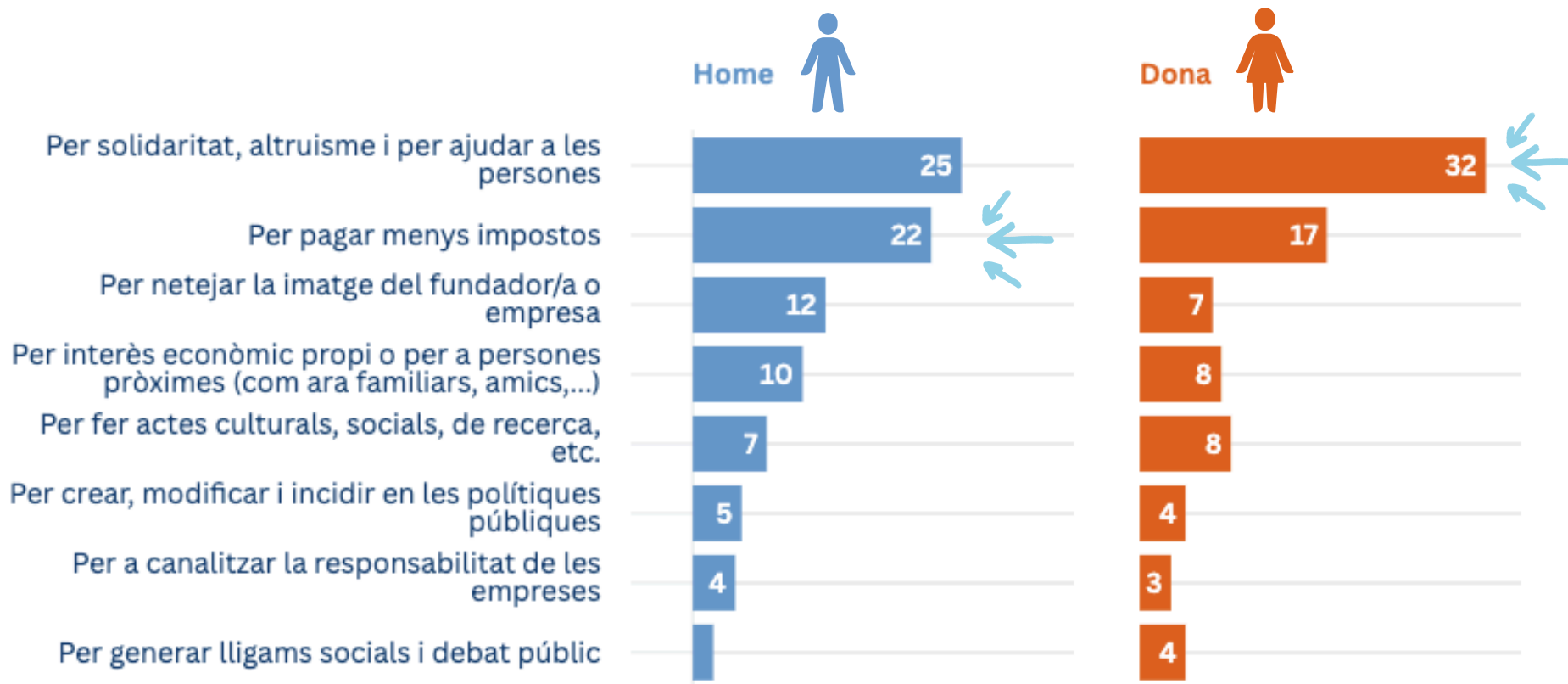


N= 1.008. Resultats expressats en %.

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



Motiu principal de la creació de les fundacions per gènere



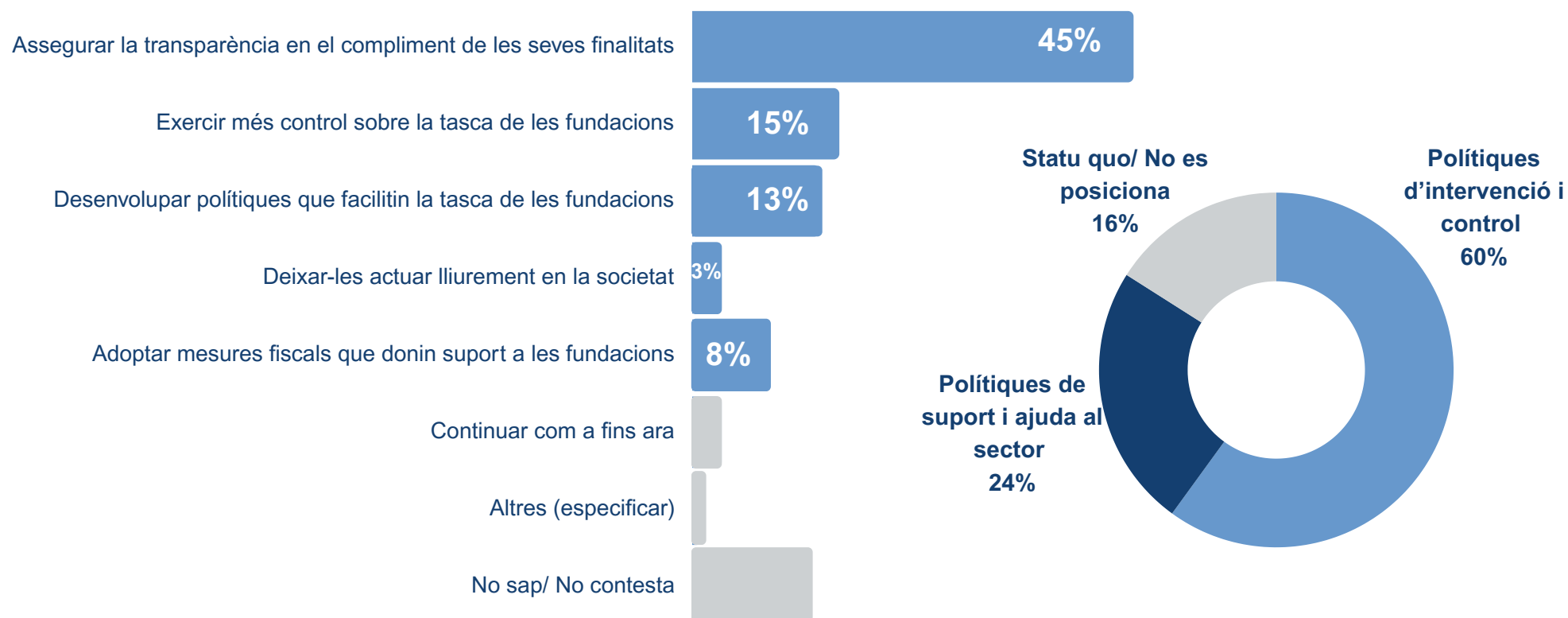
N= 1.008. Resultats expresats en %.

Les dones mostren certa tendència a pensar que els motius de creació de les fundacions són principalment de caire altruista. També els homes, tot i que entre ells l'altruisme és molt més moderat. En comparar per gènere, els homes tendeixen a atribuir més motius egoistes que les dones.

05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“Quin pensa vostè que hauria de ser el principal paper de les administracions públiques davant les fundacions?”



N= 1.008. Resultats expresats en %.

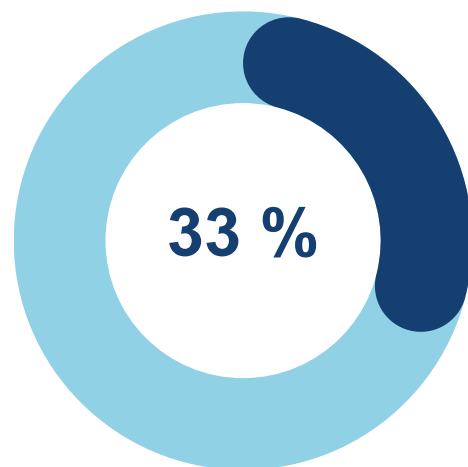
05. Notorietat, imatge i percepcions sobre el sector fundacional



“Sabia vostè que es poden realitzar donacions a fundacions inferiors a 250 euros amb una deducció del 80% de l’IRPF?”

No ho sap

Ho sap



Només 3 de cada 10 catalans en edat de tributar sap que les microdonacions poden desgravar-se fins al 80% de l’IRPF.



36,8%

El coneixement dels incentius fiscals al mecenatge és més alt entre les persones amb estudis superiors.

N= 1.008. Resultats expresats en %.



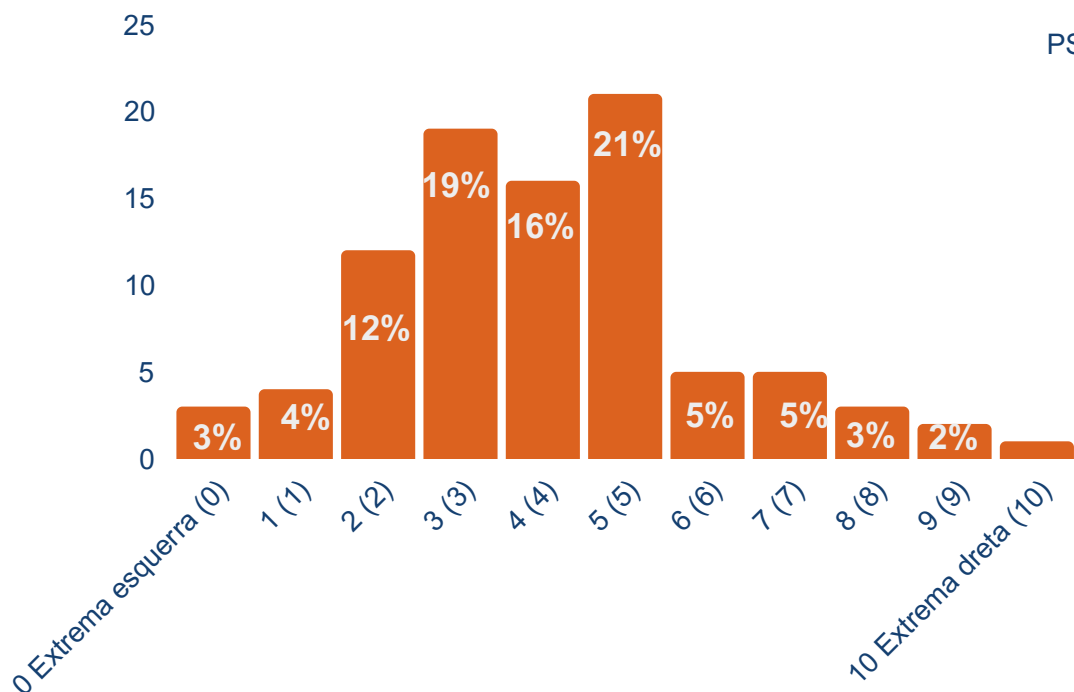
06. Sociodemogràfiques

06. Variables sociodemogràfiques

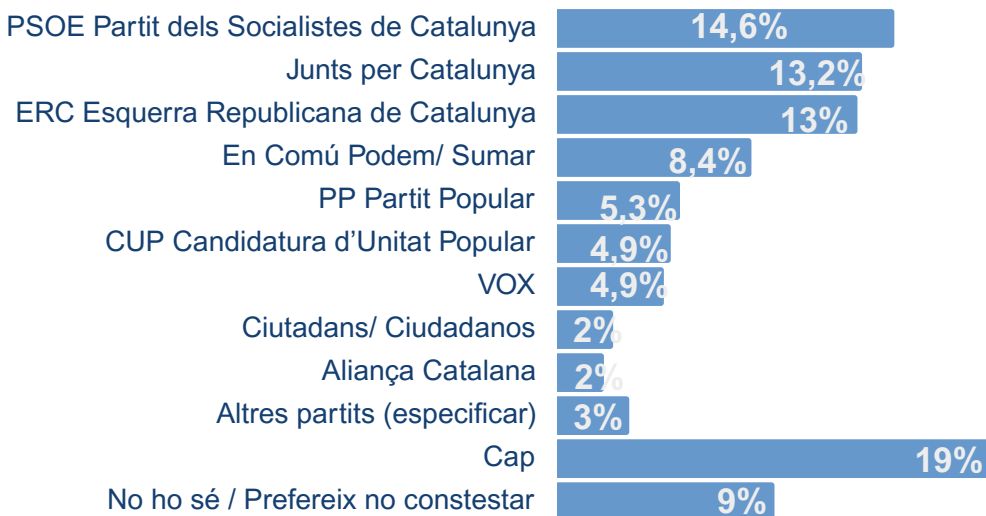


Posicionament en la escala ideològica esquerra dreta (0 a10)

Mitjana: 4,1



Simpatia de partit

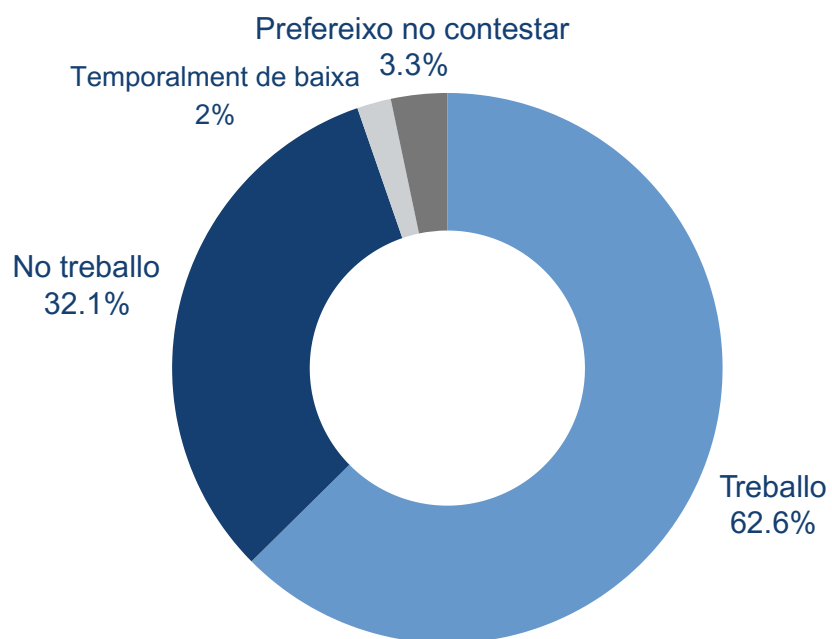


N= 1.008. Resultats expresats en %.

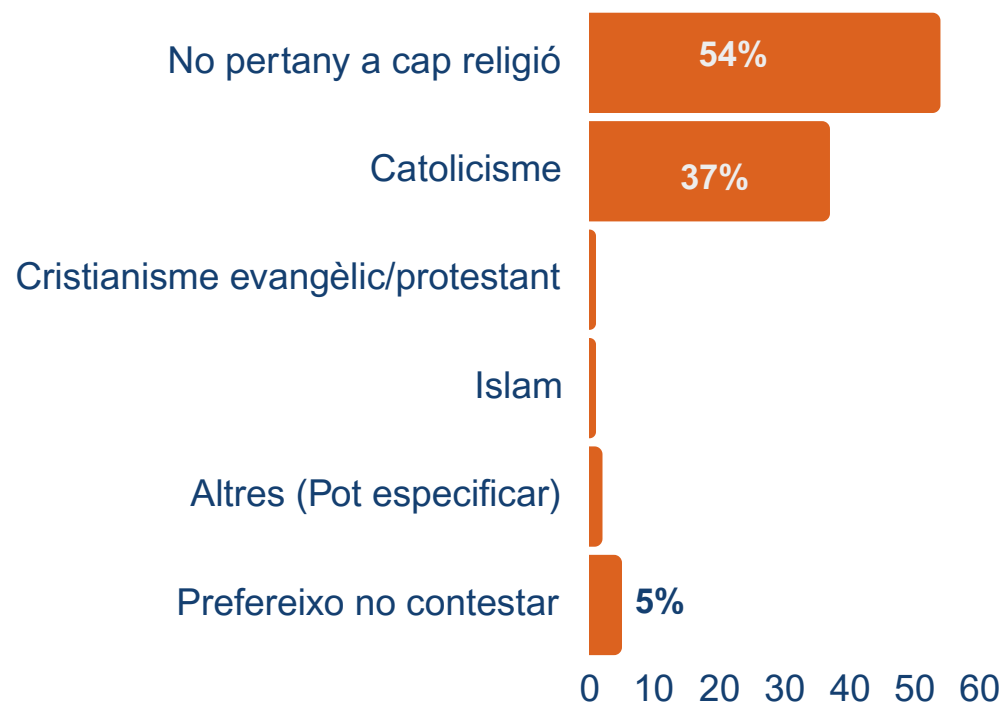
06. Variables sociodemogràfiques



Situació laboral



Religiositat

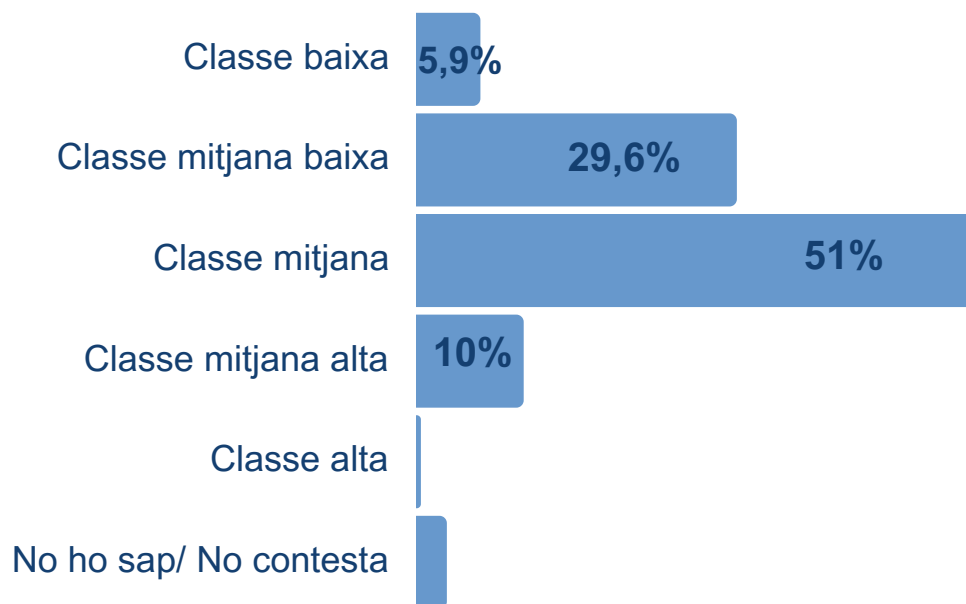


N= 1.008. Resultats expresats en %.

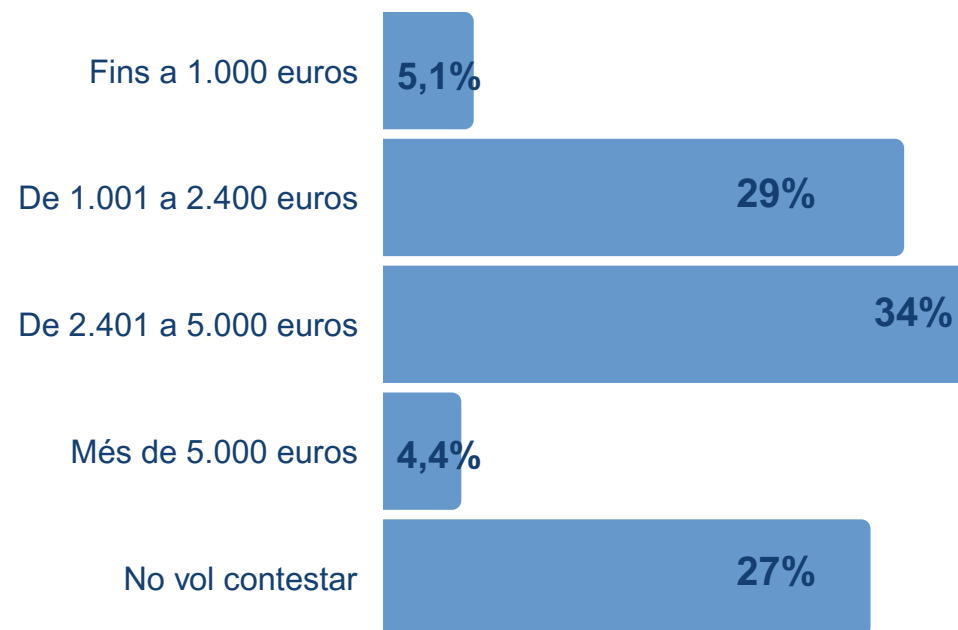
06. Variables sociodemogràfiques



Classe social subjectiva



Ingressos nets familiars mensuals



N= 1.008. Resultats expresats en %.



07. A tall de conclusió



Participació a ENL

01

Un 50,7% dels ciutadans majors de 18 declaren mai haver participat en cap entitat no lucrativa. Només un 18,4% participa en l'actualitat i un 25% va fer-ho en el passat. La participació en ENL és significativament més alta entre les persones amb estudis superiors.

Forma jurídica de les ENL

02

Un 12,6% de les persones que participen o han participat en entitats no lucratives declaren que són fundacions i un 44,9% que són associacions. Mentre que un 8% reconeix que no sap quina forma jurídica té l'entitat a la qual participa, un 18,1% anomena "ONG" (una forma jurídica inexistent) la seva entitat de referència.

Temps dedicat

03

Un 30% de les persones que participen en entitats no lucratives va dedicar més de 20 hores durant l'últim trimestre.

Obstacles per a la participació

04

No considerar la possibilitat de participar, amb un 28% de mencions i la manca de temps, amb un 21%, són els principals obstacles per a la implicació amb entitats no lucratives. La desconfiança explícita en les entitats no lucratives només suposa un 8% de les respostes.



Altruisme i ciutadania

05

Els comportaments altruistes, com ara donar temps i/o diners per causes d'interès general, són considerats com a poc importants de cara a ser un bon ciutadà. Les dones donen més importància que els homes als comportaments altruistes com a tret de ciutadania.

Confiança interpersonal

06

En una escala contínua on el 0 vol dir que tota cautela és poca a l'hora de tractar amb la gent i 10 vol dir que es pot confiar en la majoria de la gent, la posició mitjana a Catalunya marca un 4,8. Les persones amb estudis superiors confien 1,2 més en la resta de la gent que les d'estudis primaris o inferiors.

Confiança en institucions, entitats i persones

07

Les pimes, amb un 5,12 de mitjana, les associacions, amb un 5,03, i les ONG, amb un 5,01, són les úniques institucions que generen més confiança que desconfiança. Les fundacions ocupen el quart lloc, després de la policia, amb un 4,71 de mitjana.

Expectatives sobre el coneixement i l'impacte social

08

A Catalunya, 8 de cada 10 persones esperen tenir informació i confiança sobre una ENL abans de donar-li suport. I 7 de cada 10 volen tenir-ne proves del seu impacte social com a requisit per col·laborar amb ella.



Top of mind de les fundacions

09

L'ajuda, el suport i l'altruisme són els principals top of mind atribuïts a les fundacions, amb un 26,2% de respostes. Segueixen tops of minds més concrets, com ara, que són ONGs o entitats sense ànim de lucre, amb un 13% de mencions. De manera agregada, els tops of mind positius representen un 40% de respostes, mentre que els negatius un 29%.

Notorietat del sector fundacional

10

Existeix molta dispersió en la notorietat de les fundacions. Un 39% dels ciutadans pensen en fundacions que no acumulen més d'un 1% de les mencions. Un 14,3 % de la ciutadania no recorda o no es capaç d'esmentar cap fundació. I un 8% atribueix una forma jurídica fundacional a una altre tipus d'entitat no lucrativa .

Expectatives sobre les fundacions

11

La lluita contra la pobresa, la recerca sobre malalties i l'assistència sanitària són els àmbits on més de 5 de cada 10 ciutadans pensen que les fundacions haurien de redoblar esforços. També l'habitatge, tot i ser un àmbit menys associat a la tasca de les fundacions, mostra una diferència de més de 14% a favor de prioritzar les actuacions en aquest àmbit.

Actituts davant les fundacions

12

La majoria de la ciutadania (51%) considera que les fundacions són més àgils que les administracions públiques a l'hora d'atendre necessitats socials. Aquest consens cau lleugerament fins al 48% i el 47% quan es pregunta per la contribució de les fundacions al progrés i pel compromís de la societat civil.



Actituds davant les fundacions

13

Si bé gairebé 5 de cada 10 ciutadans estan d'acord en que tothom es beneficia de la tasca que fan les fundacions, només tres de cada deu ciutadans consideren el teixit fundacional un espai de participació i millora de la democràcia. Tan sols 2 de cada 10 creuen que les fundacions han estat creades amb per cometre actes de corrupció.

Motivacions dels fundadors/es

14

A Catalunya, un 46,6% atribueix motius altruistes a la creació de les fundacions, com ara la solidaritat i el desig d'ajudar als altres. En canvi, un 37% tendeix a atribuir motius egoistes als fundadors i fundadores, com ara pagar menys impostos o per millorar la imatge del fundador o de l'empresa.

Relacions amb les Administracions Públiques

15

Un 45% pensa que el principal paper de les administracions públiques és assegurar la transparència en el compliment de les seves finalitats i un 15% creu que hauria de ser exercir més control sobre les fundacions. Per altra banda, un 24% de la opinió pública es mostra més procliu a polítiques de suport al sector fundacional, com ara mesures fiscals i d'ajuda a la seva tasca.

Incentius fiscals a les donacions

16

Només 3 de cada 10 catalans en edat de tributar coneix que les microdonacions poden desgravar-se fins al 80% de l'IRPF. El coneixement dels incentius fiscals al mecenatge és més alt entre les persones amb estudis superiors.

Data d'edició octubre 2024

Amb la col·laboració de:





Coordinadora
Catalana de Fundacions

Pau Claris, 167, Pral. 2a B 08037 Barcelona
ccfundacions.cat info@ccfundacions.cat